

Celebrate Recovery : “een weg die iemand recht schijnt ...”

T.A. McMahon, 1-10-2005, <http://www.thebereancall.org/node/2568>

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (1977 of HSV)
Vertaling door M.V.

“Er is soms een weg die iemand recht schijnt, maar het einde ervan zijn wegen van de dood (Spreuken 14: 12).

Ik bezocht recent de Celebrate Recovery Summit 2005 in Saddleback Church in Zuid-Californië. Het primaire doel van de conferentie was leiders op te leiden die naar hun kerken zouden terugkeren en daar het Celebrate Recovery (CR) programma zouden invoeren. Saddleback's pastor, Rick Warren, beschrijft CR als “een *bijbels* en evenwichtig programma om mensen te helpen hun letsels, gewoonten en complexen/obsessies te boven te komen ... [een programma] gebaseerd op de feitelijke woorden van Jezus, *veeleer dan op psychologische theorie* [nadruk toegevoegd]”.^[1]

Als criticus van psychologische counseling en 12-stappen-therapeën in de kerk (zie *The Seduction of Christianity*), was ik blij de gelegenheid te hebben om uit eerste hand te leren van hen die het programma leiden of eraan deelnemen, om zo beter te begrijpen wat bedoeld werd met CR, en om te zien hoe het geïmplementeerd werd. Wat ik onmiddellijk leerde was dat de 3000 aanwezigen een enorme ijver hadden voor de Heer en een onbetwistbare oprechtheid in het verlangen dezen te helpen die worstelen met gewoontezonden. Dit was mijn indruk bij al mijn interacties met enkelingen, in kleine groepen, in workshopsessies, en in de algemene aanbiddingssessies. De CR Summit duurde drie dagen (van 8 à 9 uur) en omspande haast elk aspect van Celebrate Recovery.

Niettemin liepen andere gedachten door mijn geest terwijl ik naspeurde of ik niet iets significant had gemist in mijn eerdere kritieken op 12-stappen-hersteltherapieën. Was het 12-stappen-programma van CR werkelijk iets anders - dat is: “een *bijbels* en evenwichtig programma ... *veeleer dan psychologisch*” - zoals Rick Warren gelooft?

Bovendien, is hij gewoon naïef wanneer hij over zijn “Road to Recovery” preken zegt: “In 1935 formuleerden een paar mannen, *gebaseerd op de Schrift*, iets wat nu gekend is als de klassieke twaalf stappen van Anonieme Alcoholisten (AA) en gebruikt door honderden andere “recovery” (herstel) groepen. Twintig miljoen Amerikanen zijn elke week in een recovery-groep en er zijn 500.000 recovery-groepen. *De basis is Gods Woord*. [nadruk toegevoegd]”? Of is CR een volgend alarmerend voorbeeld van *een weg die iemand recht schijnt* maar die gelovigen leidt op wegen en met middelen die onbijbels zijn om hun zonde-gerelateerde problemen op te lossen? Laten we deze vragen eens beschouwen in het licht van bepaalde AA- en 12-Stappen-achtergrondinformatie.

Om te beginnen, 12-stappen-programma's zijn niet louter een Saddleback Church aangelegenheid. Toenemende aantallen kerken sponsoren meetings van Anonieme Alcoholisten (AA) en Narcotics Anonymous (NA) en/of creëren hun eigen zelfhulpgroepen, gebaseerd op AA- en 12-stappen-principes. Bill Wilson, een van de stichters van AA, ontwierp de 12 stappen. Wilson was een drankverlaafde die twee levensveranderende gebeurtenissen kende die naar zijn bewering hem hielpen de nuchterheid te bereiken: 1) Hij was fout geïnformeerd door een dokter die zei dat zijn drinkgewoonte een ziekte was en daarom niet zijn schuld, en 2) hij had een ervaring (die hij beschouwde als een spirituele verlichting) die hem ervan overtuigde dat enkel “een Macht groter dan” hijzelf hem nuchter kon houden. Om zijn mystieke ervaring te kunnen begrijpen werd hij geleid naar spiritisme, een vorm van divinatie die veroordeeld wordt in de Schrift. Zijn officiële biografie geeft aan dat de inhoud van de 12-stappen-principes “snel” tot hem kwam door spirituele communicatie. Zeker *niet* afkomstig van God.

Celebrate Recovery begon 14 jaar geleden in Saddleback Church en wordt gebruikt in meer dan 3.500 kerken vandaag, waardoor CR het meest prominente en breed geëxporteerde 12-stappen-kerkprogramma is van het evangelische Christendom. Rick Warren beschouwt CR als zijnde “de

kern van een doelgericht leven en doelgerichte kerk” en kondigde recent aan dat Chuck Colson’s Prison Fellowship CR zou gaan implementeren in elke gevangenis waar de bediening functioneert.

Celebrate Recovery is een erg complexe methodologie die poogt bijbelse aanpassingen aan te brengen aan het 12-stappen-programma dat oorspronkelijk van AA komt en gebruikt wordt in talloze andere herstelprogramma’s met betrekking tot “verslaving”. De complexiteit, echter, slaat op de opstelling en implementatie van het programma zowel als op de strikte regels die de uitvoering ervan regelen. Alhoewel er vele problemen zijn “om het programma te laten werken” is er in dit artikel slechts ruimte voor enkele fundamentele kwesties. Laten we beginnen met de implicaties met betrekking tot de naam van het programma.

De term “Recovery” (herstel) reflecteert de invloed van AA en dat is veelbetekenend. Allen in de AA zijn “recovering” (herstellende) alcoholisten, die, volgens AA, nooit compleet herstellen. Recovery is een term die primair duidt op een proces van fysieke genezing. AA leert dat alcoholisme een ziekte is waarvoor geen ultieme remedie bestaat. Alhoewel CR de AA-zienswijze verwerpt van alcoholisme als zijnde een ziekte en het zonde noemt, promoot de titel niettemin het AA-concept in tegenstelling tot wat de Bijbel leert. Zonde is niet iets waarvan een gelovige “in herstel” is. Zonde is iets wat door de zondaar *beleden* en door God *vergeven* wordt. De gelovige wordt precies dan gereinigd van zonde. “Ik zei: Ik zal mijn overtredingen belijden voor de HEERE. En Ú vergaf mijn ongerechtigheid, mijn zonde” (Psalm 32:5).

Op de 2005 Celebrate Recovery Summit introduceerde elke spreker zichzelf in de AA “recovery” modus, met dit “gechristianiseerde” verschil: “Hallo, ik ben die en die ... en ik ben een gelovige in Jezus Christus die worstelt met verslaving van ... (alcohol, drugs, seks, of welke verslaving ook)”. Het publiek applaudiseerde dan omdat de persoon zijn “ontkenning” te boven kwam van de genoemde verslaving. Het niet belijden van een specifieke strijd met zonde wekt argwaan bij deze “ontkenning”. Doorheen de driedaagse conferentie was er nooit een hint, van de zijde van enig spreker, dat wat dan ook van de AA, 12-Stappen, of CR, wel eens niet bijbels zou kunnen zijn. Bovendien, indien in bepaalde streken geen CR-programma’s beschikbaar waren, werden zij die “in recovery” waren aangemoedigd om AA- of NA-samenkomsten bij te wonen.

Rick Warren, op video, verzekerde de aanwezigen nogmaals dat CR geen mensgemaakte therapie is. Hij claimde dat CR gebaseerd was op de “feitelijke woorden van Jezus Christus, de acht Zaligsprekingen die aansluiten bij de 12 Stappen”, en identificeerde zijn eigen “Hogere Macht: Zijn naam is Jezus Christus”. In de Bijbel vind ik de term “Hogere Macht” niet, welke een onjuiste voorstelling is van God. Noch kan ik doorgronden waarom een bijbelgelovige christen Bill Wilson’s concept en methodologie zou willen promoten. Waarom niet gewoon vertrouwen op wat de Bijbel leert?

Is Gods manier geheel genoegzaam om iemand vrij te maken van zogenaamde verslavingen? Voorzien de stichters van AA in een effectievere manier? Als dat zo is, wat deed de kerk dan in de bijna afgelopen 2000 jaren vóór Wilson’s “spiritueel verlichte” manier van recovery? Bovendien, als Wilson’s methode echt werkt, waarom trachten dan sommigen in de kerk Jezus daaraan toe te voegen als iemands Hogere Macht en ook de Zaligsprekingen? Aan de andere kant, indien de effectiviteit van het 12-stappen-programma op zijn best betwistbaar is, en schadelijk voor het evangelie en de gelovige zijn groei in Christus, waarom dan zo’n programma proberen te “christianiseren”? Het is noodzakelijk dat alle gelovigen zichzelf afvragen of zij al dan niet werkelijk geloven dat de Schrift en de beschikbaarheid van Gods Heilige Geest genoegzaam zijn voor “alles, wat tot het leven en de godzaligheid behoort” (2 Petrus 1:3). Een afwijzing van deze bijbelse leer is de enig mogelijke verantwoording voor het zich wenden tot wegen die de Bijbel veroordeelt: “de raad van de goddelozen ... de weg van de zondaars” (Psalm 1:1) en “een weg die iemand recht schijnt” (Spreuken 14:12).

Hoe afhankelijk is Celebrate Recovery (met kleine aanpassingen) van AA’s 12-Stappen? Helemaal! Zij die doorheen CR’s kleine groep gaan, nemen 12 tot 16 maanden om het 12-stappen-programma af te maken. Velen gaan door meer dan één kleine groep en worden dikwijls leiders in de ene groep terwijl ze andere groepen bijwonen. Zonder Bill Wilson’s principes zou het CR-programma gereduceerd worden tot een handjevol fout toegepaste Schriftverzen.

Het meest opvallende probleem met zo'n benadering om gewoontezonden te boven te komen, wordt door alle 12-stappen-verdedigers over het hoofd gezien: de Bijbel biedt nergens een zoveel-stappen *zelfhulpmethodologie* voor bevrijding van zonde of voor het leven van een geheiligd leven. Gods manier sluit gehoorzaamheid in aan Zijn *gehele raad* en maturiteit in Christus door de machtiging van Zijn Heilige Geest.

Warren's CR-programma ziet de 12-Stappen als verenigbaar met de Schrift en zoekt daartoe verzen uit die elke stap bijbels te doen lijken. Door zo te doen, echter, worden schriftuurlijke interpretaties geforceerd op concepten die ofwel geen directe relatie met de Bijbel hebben, ofwel de ware interpretatie verdraaien van de schriftplaats die bedoeld was om de bedoelde stap te ondersteunen. CR's poging om de Zaligsprekingen aan te wenden als bijbelse principes voor het overwinnen van gewoontezonden is een ernstige verdraaiing van Gods Woord. Waarom? Gewoon omdat de Zaligsprekingen te maken hebben met het zoeken van Gods Koninkrijk en niets van doen hebben met het oplossen van individuele zogenaamde verslavingen. Nogmaals: waarom Wilson's ongodelijke raad van "verleidende geesten en leringen van demonen" (1 Timotheüs 4:1) willen legitimeren vanuit de Schrift?

Beschouw bijvoorbeeld de "Zaligsprekingen-gerechvaardigde" eerste drie stappen: (1) Wij erkennen dat we machteloos waren over onze verslavingen en dwangmatige gedragingen. Dat onze levens onbestuurbaar waren geworden. "Zalig zijn de armen van geest". (2) Wij kwamen te geloven dat een macht groter dan onszelf onze gezondheid zou kunnen herstellen. "Zalig zijn zij die treuren, want zij zullen vertroost worden". (3) Wij maakten een beslissing om ons leven en onze wil over te geven aan de zorg van God (aangepast van AA's "God zoals we Hem verstaan"). "Zalig zijn de zachtmoedigen". Dit is méér dan een foutief gestuurde poging om (met de woorden van Rick Warren) Bill Wilson's "bijbels vage" 12 Stappen te heiligen.[2] Dit is zowel een misbruik van de Schrift als een herinterpretatie van Wilson.

In deze *fundamentele* stappen schetst Wilson zijn geloofspunten gebaseerd op zijn ervaringen als "herstellend alcoholist". Hij voelde zich "machteloos" omdat hij geloofde dat alcoholisme een ongeneesbare ziekte was die derhalve zijn leven "onbestuurbaar" maakte. Vermits hij zichzelf niet kon "genezen" (althoewel miljoenen dat doen zonder 12-stappen of andere therapieën!), stelde hij zijn geloof in "een macht groter dan onszelf", welke hij "God" noemde en hij "verstond" Hem door Hem te verzinnen uit geloofsitems die hij ontdekte tijdens zijn studie van verschillende religieuze ervaringen. Dat is veel meer dan "bijbels vaag". Het is een valse religie.

Dus, waarom zouden Celebrate Recovery of de massa's andere gechristianiseerde 12-Stappen groepen proberen het Woord van God te verzoenen met Wilson's beslist onjuiste en demonisch geïnspireerde methodologie? Het misleidende antwoord is: "Omdat het werkt!" Maar is dat wel zo?

Pragmatisme is de brandstof die "de weg die iemand recht schijnt" bekrachtigt en welke bepaalt wat vandaag in de kerk wordt geprezen. Dikwijls wordt niets belangrijkers geacht dan enthousiaste getuigenissen om de claim te ondersteunen dat iets echt werkt. De realiteit met betrekking tot het 12-Stappen-programma van AA en NA is dat er geen onderzocht bewijs is dat zij effectiever is dan andere behandelingen. Bovendien concluderen de meest uitvoerige studies, gerelateerd met "verslavingen", dat de meeste drug- en alcoholmisbruikers herstellen zonder enige psychotherapeutische behandeling of zelfhulp-therapieën.[3]

De vele problemen inherent binnen een gechristianiseerd 12-Stappen-programma - en in het bijzonder CR - zijn te talrijk voor dit korte artikel. Maar, beschouw twee observaties: CR wordt sterk gepromoot als zijnde volledig bijbels en niet psychologisch, maar toch waren de voornaamste sprekers op CR Summit 2005 klinische psychologen: dr. John Townsend en dr. Henry Cloud. Psycholoog David Stoop, de redacteur van *Life Recovery Bible* (de verplichte parafrasebijbel van CR-participanten, besmet met psychotherapie-commentaren), is een favoriete spreker in Saddleback's CR Large Group meetings. De CR-leiderschapshandleiding adviseert: "Heb christelijke psychotherapeuten die vrijwillig hun tijd geven om uw leiders te helpen onderrichten en te ondersteunen".[4]

CR's gehele programma-inhoud is doorspekt met psychogeleuter, zoals volgende "oplossing" van haar Adult Children of the Chemically Addicted groepsdogma's: "De oplossing is uw eigen lief-

hebbende ouder te worden.... U zal het kind in u herstellen en uzelf leren accepteren en liefhebben”.[5] Is dit bijbels?! CR’s Codependency & Christian Living groep deed volgende humanistische en bijbels-valse verklaring: “Jezus leerde.... Een liefde voor uzelf vormt de basis voor het liefhebben van anderen”.[6]

AA’s 12-Stappen-methodologie, samen met hun antibijbelse therapeutische concepten en praktijken, doordringt Celebrate Recovery, maar niemand op de Summit met wie ik sprak leek daarover bezorgd te zijn. CR’s kleine-groep meetings zijn de antithese van de manier waarop de Bijbel mature gelovigen onderricht om diegenen te helpen die nog jong zijn in het geloof of die worstelen in het geloof om te groeien. Pastors en oudsten mogen kleine-groep leiders zijn, maar niet voor onderwijsdoeleinden. Geen leider mag bijbels onderrichten of corrigeren - hij mag enkel de “transparantie” bevestigen van de deelnemer in het delen van zijn gevoelens. Dialoog of commentaren door anderen, zijn verboden om de meest vrije expressie te bevorderen. Veel van deze “expressie” versterkt psychologische mythen. De twee-uurse samenkomst opent gewoonlijk met het spiritueel bloedarme Serenity Prayer en het reciteren van de 12 Stappen. Leiders worden betrokken van hen die een of meer 12-Stappen-groepen afgemaakt hebben. Sommige leiders werken zich door één “verslaving” in een kleine groep terwijl zij een andere groep leiden. Het is niet ongebruikelijk voor een leider om 8 tot 10 uren te besteden in CR-functies per week, elke week. Ernstige bijbelstudie en discipelschap hebben geen plaats in de Celebrate Recovery’s “bijbelse” benadrukking.

Laat niemand denken dat deze kritische beschouwing van Celebrate Recovery in enig opzicht de bijbelse verplichting (Galaten 6) van de kerk naar beneden haalt om diegenen hulp te bieden die worstelen met gewoontezonden. De kwestie is niet of we *zouden* hulp bieden, maar *hoe* we hulp moeten bieden: op de menselijke manier of op Gods manier? De menselijke manier, of een mengeling van bijbelse leer en ongoddelijke raad, staat haaks op Gods weg. De menselijke weg leidt naar de dood. Schriftplaatsen toevoegen aan de menselijke weg leidt slechts tot een tragere dood, te vergelijken met wat het gevolg zou zijn wanneer zuiver water wordt toegevoegd aan een toxische cocktail. We horen Gods aanmaning in acht te nemen middels de profeet Jeremia: “Want Mijn volk heeft een dubbel kwaad gedaan: Mij, de bron van levend water, hebben zij verlaten, om zich bakken uit te hakken, lekkende bakken, die geen water houden” (Jeremia 2:13).

Eindnoten

1. Celebrate Recovery Summit 2005 Handbook, 61.
2. Celebrate Recovery Senior Pastor Support Video, 2003.
3. The Harvard Mental Health Letter, Vol. 16, No. 12, 1-4; See also: www.stats.org/issuerecord.jsp?issue=true&ID=8.
4. Celebrate, 31.
5. Ibid., 342.
6. Ibid., 350.

Lees ook:

“Dossier Celebrate Recovery” :

http://everyoneweb.com/WA/DataFileswatchmen/B_Dossier_Celebrate_Recovery.pdf

“Celebrate Recovery - dwaalleer” :

<http://www.rejoicenow.nl/page/celebrate-recovery-dwaalleer-beweging>